

SUSTENABILITATEA – TRENDUL ACTUAL ÎN LANSAREA COLECȚIEI VESTIMENTARE

Ana CARAUȘ^{1*}, Sergiu TRONCIU²

¹Departamentul Design și Tehnologii în Textile și Poligrafie, grupa DDP-211M, Facultatea Textile și Poligrafie, Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova

²Departamentul Design și Tehnologii în Textile și Poligrafie, conf.univ., dr., Facultatea Textile și Poligrafie, Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova

*Autorul corespondent: Ana Carauș, e-mail: ana.caraus@dttp.utm.md

Rezumat. Implementarea practicilor sustenabile în proiectarea colecțiilor vestimentare la finalizarea studiilor de specialitate este unul din trendurile principale în ultimii ani. Procesul de creare a textilelor sustenabile în laboratoarele Universității Tehnice a Moldovei și îmbinarea lor armonioasă în produse a conturat realizarea colecției vestimentare, prezentată la diverse concursuri și defilări de modă la nivel național și internațional, cu scopul lansării unei colecții vestimentare, utilizând materiale reciclate.

Cuvinte cheie: sustenabilitate, dezvoltare durabilă, reutilizare, design textil.

Introducere

Crearea colecției vestimentare la finalizarea studiilor din cadrul UTM a constituit un proces creativ argumentat științific, cu concentrare pe produsul final prin prisma actualității și necesității acestuia [1, 2]. Colecția vestimentară s-a conturat într-o compoziție unică, armonizată cu o simbioză dintre aspect estetic exterior, îmbinarea textilelor și conceptul actual. Prin intermediul modei putem identifica nevoile consumatorilor, problemele apărute la diverse paliere sociale la nivel local, național, internațional. În timp, tendințele în modă s-au dovedit a fi principala amenințare pentru mediu, iar prin rezultatele obținute în lucrare remediem problema reciclării denimului și definim nu doar îmbrăcămintea, dar și eticheta, stilul de viață și evidențiem designul vestimentar ca o operă de artă.

Cercetările mondiale subliniază actualitatea, ca principalul element al modei. Contemporanitatea produselor este definită de ideea lor de bază și conceptul fundamental plasat în ele. Actualmente, s-au definit două concepte de bază: sustenabilitatea și valorificarea resurselor.

Aspirând conceptul sustenabilității și valorificarea resurselor existente, a fost creată o colecție vestimentară care conturează aceste valori. Schițarea, executarea și descrierea etapelor de fabricare a produselor proiectate în cadrul studiilor de finalizare (ciclul I) corespund necesităților primordiale în timpul crizei ecologice din Republica Moldova și peste hotarele ei, constituie punctul forte al colecției axate pe conceptul de sustenabilitate. Colecția dată, precum și impactul acesteia poate fi analizat din participările la diverse concursuri și defilări de modă la nivel local (în centrele Tekwill, ZipHouse din cadrul UTM), național (în municipiul Chișinău), și internațional (România, Cehia).

Sustenabilitatea ca trend în industria fashion

Pe parcursul a două decenii, sustenabilitatea deține locul de vârf în topul valorilor înglobate în produse vestimentare, Republica Moldova nu este o excepție. Consumatorii se confruntă cu diverse probleme la capitolul economie, ecologie și artă. Ei tind să facă o alegere corectă în procurarea produselor estetice, ecologice și smart. Drept exemplu pot servi produsele vestimentare create din textile biodegradabile sau reciclabile, care cel mai bine reprezintă conceptul de sustenabilitate. Actualmente, sustenabilitatea este ingredientul de bază în crearea unei colecții pentru ca aceasta să fie cu succes cu accentuarea identității personalității/destinatarului.

Valorificarea resurselor existente este un concept care deja este aplicat în vestimentație. Chiar dacă tehnicile de valorificare textilă, precum patch work sau aplicație sunt cunoscute demult, aplicarea lor în colecții a devenit un trend recent, pentru țara noastră este o nișă neacoperită suficient, cu posibilitatea de a produce colecții vestimentare în mase [3, 4].

Revalorificarea resurselor existente și propunerea colecției vestimentare

Resursele existente în primul rând au fost analizate și testate la diverse capitole: aspectul estetic (culoare, nuanțe, factură și textură); caracteristicile fizice (întindere, rezistență, răsucire etc.); îmbinarea cu diverse materiale textile. În baza aceste sinteze a fost creată o colecție din cinci modele. La atingerea obiectivului principal au fost conturate următoarele sarcini:

- Realizarea colecției vestimentare bazate pe conceptul sustenabilității;
- Soluționarea creativă a folosirii deșeurilor textile în diverse produse;
- Crearea textilelor inovative, care se îmbină cu materialele deja existente și se încadrează în conceptul sustenabilității.

Resursele existente care s-au propus spre valorificare au fost denimul de mână a doua și mașina de tricatat din atelierul UTM. Pentru a sensibiliza populația asupra crizei ecologice și importanța modei sustenabile, au fost plasate anunțuri pe rețele de socializare privind colectarea perechilor de blugi pentru crearea colecției vestimentare. Mesajul despre moda durabilă a fost recepționat, iar în rezultat am obținut 15 perechi de blugi.

La faza inițială au fost elaborate o mulțime de schițe și crochiuri. Această multitudine de idei, a conturat colecția formată din cinci produse vestimentare. Analizând, s-au ales și creat textilele de bază (Denimul și Tricotul pe organza) cu amplasarea acestora la fiecare produs în parte.

Spălarea și dezinfectarea denimului – o fază importantă, în condițiile colectării blugilor la mână a doua. S-a propus folosirea soluției de clor pentru spălarea și dezinfectarea produselor. La folosirea clorului, au fost obținute efecte vizuale inedite, devenind parte cu importanță majoră al aspectului estetic și unic în colecția descrisă, Fig. 1.

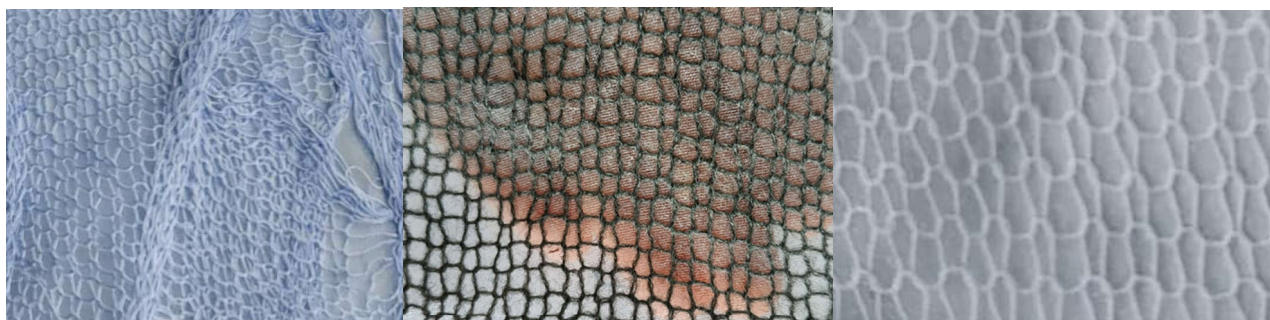

Figura 1. Decolorarea denimului în urma dezinfectării

[poze realizate de autor]

Cea mai creativă fază a proiectului de licență a constatat în valorificarea mașinii de tricatat din atelier, ce a permis crearea unui tip de material inovativ. Acest material îmbină organza și tricotul. S-au tricatat mai multe mostre de diferite lățimi, din diferite tipuri de ațe. Tricotul a fost înțeliat, prin intermediul păienjenishului din clei, pe stratul de organza. Astfel s-au primit diverse mostre, Fig. 2.

Aceste etape de creare au înglobat în sine redarea conceptului sustenabilității în colecție și crearea texturilor textile inedite, prin intermediul cărora se subînțelege valoarea colecției.

Figura 2. Mostre de textile elaborate în laboratorul UTM
[realizat de autor]

Descrierea succintă a colecției obținute

Colecția elaborată este compusă din cinci ansambluri vestimentare. Ele sunt formate din următoarele elemente: rochii, sarafan, bluze.

La analiza vizuală, se constată că ovalul – forma dominantă a colecției propuse. Iar corelația dintre formele secundare cu cea principală este contrastantă.

În colecție, liniile reprezintă elementul de bază al expresiei plastice. În colecția dată linia orizontală – domină, deoarece în sunt prezente două tipuri de textile, contrastante între ele, care vizual separă complexurile pe orizontală. Analizând colecția, putem constata unele detalii importante precum folosirea liniilor calde oblice prezente în textura materialului. Acestea fiind secundare, nu atrag atenția (la prima vedere), analizând detaliile putem constata că ele sunt partea indispensabilă a compoziției întregi.

În colecția elaborată, culorile pastelate sunt în raport apropiat. Sensul de albastru variază în funcție de suprafața de suprapunere, de nuanțele sale este asociat cu profunzimea și transparență. Albastrul azur în combinație cu albul este legat de starea de liniște, protecție și puritate.

Punctul forte al colecției este factura materialelor textile. Organza în combinație cu tricot, creează o compoziție inedită, cu linii moi, verticale și parțial oblice, care prin suprapunerea tricotului creează un efect inedit. Din alt punct de vedere denimul, cu o factură netedă și în combinație cu tricotul determină expresivitatea suprafeței formelor.

Colecția elaborată este determinată de contrastul suprafețelor opace – denimul cu cele transparente – combinarea-organza cu tricot. Suprapunerea acestora ne conferă o imagine optică compusă (prin organza se prevede denimul), Fig.3.

Figura 3. Colecția elaborată în cadrul proiectului de licență [9]

Indicatorii de performanță ai colecției vestimentare

Rolul acestora reprezintă instrumentul de evaluare care ilustrează gradul de vizibilitate și invitarea cu participare a colecției elaborate la diverse evenimente, concursuri festivaluri și defilări de modă, apreciate de profesioniștii din domeniu. Vă prezentăm lista acestora:

- **Student's Fashion Day 2021**, unde colecția a fost premiată de către Asociația Patronală din Industria Ușoară din R.Moldova, 26 iunie 2021 [8].
- **ZGeneration 2021** – Concurs pentru tinerii designeri în domeniul fashion organizat de Centrul de Excelență ZipHouse, colecția a fost premiată cu diploma de mențiune.
- **Transylvania Fashion Festival** din Cluj-Napoca, România, 17-19 septembrie 2021 [6].
- **Moldova Fashion Days 2021** a facilitat familiarizarea mai multor persoane cu practicile sustenabile în vestimentație, 03 septembrie 2021.
- **Noaptea Cercetătorilor Europeni & Creația Deschide Universul**, ediția 2021, organizate de Universitatea Tehnică a Moldovei, 24 septembrie 2021 [5].
- **Aspara Fashion Week 2021**, Kazahstan, 08 octombrie 2021 [10].
- **Digital Czechia Fashion Week, autumn 2021** ediția a VIII, Praga, Cehia, 11 octombrie 2021 [7].

Concluzii

Cea mai importantă parte a colecției, atât din punct de vedere teoretic, cât și aplicativ, a fost lucrul cu textilele inovative și cele reutilizate. Valorificarea resurselor existente – denimul, prin reutilizarea lui, îmbinate cu cel nou, creat – material textil compus: organza și tricot. Colecția elaborată a avut un impact sporit la evenimentele, cu indicatorii de performanță sporit (7 evenimente) cu interes acordat textilelor folosite susține conceptul de sustenabilitate.

Mulțumiri

Aceste aprecieri la evenimente se datorează contribuției profesionistei – Alina Tocarciuc (lector universitar, șef program Design Vestimentar, Facultatea Textile și Poligrafie, UTM, conducătorul proiectului de licență) – mentorului care a contribuit la formarea conceptului colecției date precum și la argumentarea teoretică a cercetării descrise în lucrare.

Referințe

1. CARAUȘ, A. *Elaborarea colecției de modele vestimentare axată pe conceptul sustenabilității cu utilizarea expresivității texturilor textile*, Proiect de licență, Chișinău, Universitatea Tehnică a Moldovei, 2021.
2. CARAUȘ, A., *Reciclarea textilelor în vederea obținerii soluțiilor inedite în design vestimentar*. In: *Technical-Scientific Conference of Undergraduate, Master and PhD Students*. Chișinău, 23-25 March 2021, Vol. II, pp. 506-509 [online] [accesat 01.02.2022]
3. Disponibil: <https://utm.md/wp-content/uploads/2021/06/Culegere-Vol-II-Conf-tinerilor-UTM-2021.pdf>.
4. DOBLE, L., BÖHM, G., PORUMB, C, L., Smart valorification of recyclable textile waste. In: *Annals of the University of Oradea, Fascicle of Textiles, Leatherwork*, Oradea, România, 2021, Vol. 22 Issue 1, pp. 33-36 [online] [accesat 01.02.2022]. Disponibil: <https://textile.webhost.uoradea.ro/Annals/Vol%2022%20no%201-2021/Textile/Art%20447%20pag%2033-36.pdf>.
5. COBUZ, A, P., GREENLEY, M., ORBAN, M., LAKATOS, E, S., Reciclarea materialelor textile pentru durabilitatea mediului înconjurător. In: *A XVII-a Conferință internațională – multidisciplinară „Profesorul Dorin Pavel – fondatorul hidroenergeticii românești”* Sebeș, România, 2017, Vol. 32, nr. 32-84 [online] [accesat 01.02.2022]. Disponibil: <http://stiintasiinginerie.ro/wp-content/uploads/2017/05/32-84.-RECICLAREA-MATERIALELOR-TEXTILE-PENTRU-DURABILITATEA-MEDIULUI-%C3%8ENCONJUR%C4%82TOR-Adelina-Paula-COBUZ-Matthew-GREENLEY-Mihaela-ORBAN-Elena-Simina-LAKATOS.pdf>.

6. ROMANCIUC, M., *Expoziția „Creația deschide universul” & „Noaptea cercetătorilor europeni” la UTM* [online]. [accesat 20.02.2022]. Disponibil: <https://utm.md/blog/2021/09/27/expozitia-creatia-deschide-universul-noaptea-cercetatorilor-europeni-la-utm/>.
7. ROMANCIUC, M., *FTP-UTM la Festivalul Internațional de Modă Transilvania Fashion* [online]. [accesat 20.02.2022]. Disponibil: <https://utm.md/blog/2021/09/22/ftp-utm-la-festivalul-international-de-moda-transilvania-fashion/>.
8. Digital Czechia Fashion Week, [online] [accesat 20.02.2022]. Disponibil: <https://www.facebook.com/CzechiaFashionWeek/>.
9. *Student`s Fashion Day – 2021*, [online] [accesat 26.02.2022]. Disponibil: <https://ftp.utm.md/2021/06/28/students-fashion-day-2021/>.
10. Moldova Fashion Days 2021, [online] [accesat 26.02.2022]. Disponibil: <https://www.facebook.com/media/set/?vanity=ziphousecenter&set=a.4983886068305870>
11. *Aspara Fashion Week 2021*, Kazahstan, [online] [accesat 26.02.2022]. Disponibil: <https://www.youtube.com/watch?v=jFB5kYwNXOc>.